

INSTITUT ZA ODRŽIVE ZAJEDNICE objavljuje

KONKURS ZA PODNOŠENJE PREDLOGA PROJEKATA

za organizacije građanskog društva (OGD) u cilju podrške aktivnostima javnog zagovaranja širom
Srbije
31. avgust 2009. godine

Institut za održive zajednice (ISC) sprovodi petogodišnji program, u vrednosti od 14 miliona USD, a koji ima za cilj podizanje kapaciteta građanskog društva u Srbiji u njegovom uticaju u sferi javnog života, nadzora izvršnih organa vlasti, kao i sprovođenje stalnih kampanja javnog zagovaranja po čitavom nizu reformskih pitanja. Inicijativa javnog zagovaranja građanskog društva (CSAI) pomaže građanima da preuzmu odgovornost za oblikovanje društva u kome žive povećavajući njihovo učešće u svim aspektima javnog života. Putem grantova, obuka i pružanja mogućnosti povezivanja, CSAI pomaže građanskim inicijativama i organizacijama građanskog društva da efikasnije sprovedu svoje prioritete i usklade ih sa radom vlade i privatnog sektora, kako bi značajno unapredili svakodnevni život građana. Projekat je realizovan zahvaljujući podršci američkog naroda kroz program Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Institut za održive zajednice (ISC) je nezavisna, neprofitna organizacija, koja svojim inovativnim pristupom javnom zagovaranju, pomaže građane podstičući ih da aktivno deluju na oblikovanju zajedničke budućnosti.

Pojam **JAVNOG ZAGOVARANJA** definišemo kao set praktičnih veština i delatnosti neophodnih za postizanje efikasnog pritiska u cilju vršenja promena. Ono je takođe i osnova aktivne građanske participacije, procesa kroz koji građani uče da postanu učesnici u donošenju odluka na svim nivoima. Identifikovanje prioriteta, oblikovanje strategije, istupanje, preduzimanje akcije i postizanje rezultata su ključni potezi u naporu da se glas građana bolje čuje, te da građani budu u poziciji da kreiraju svoju budućnost.

Grantovi za javno zagovaranje koje sprovodi Institut za održive zajednice dodeljuju se organizacijama građanskog društva, u cilju realizacije projekata javnog zagovaranja koji su specifični, konkretni i usredsređeni na ostvarivanje pozitivnih promena kroz konkretne aktivnosti. U tom smislu, ishodi javnog zagovaranja se ogledaju u tri ključne oblasti: **Javno zagovaranje za demokratske promene, institucionalne promene i promene mera politike.** Demokratsku promenu definišemo kao proces u kome građani postaju svesni svoje moći i koriste je kako bi delotvorno

učestvovali u procesu donošenja važnih društvenih odluka. Institucionalnu promenu definišemo kao proces odlučivanja uz veću odgovornost, transparentnost i *učesće građana*. Promenu mera politika vidimo kao rešavanje problema putem zakonodavnih aktivnosti, formulisanja politika, ili kroz donošenje drugih propisa, ili regulativa.

Institut za održive zajednice je objavio ovaj Konkurs za podnošenje predloga projekata, sa ciljem da:

- Podrži rad OGD koje se bave problemima građana i imaju potencijal da uspešno mobilišu građanstvo.
- Podrži inicijative koje će zadobiti pažnju medija i podstaći pozitivno izveštavanje o važnosti rada koji OGD obavljaju u svim zajednicama, širom Srbije.
- Podstakne dobro strukturisane inovativne i kreativne aktivnosti, usklađene sa predloženim ciljevima/rezultatima, osmišljene shodno lokalnim/regionalnim/nacionalnim uslovima i u skladu sa naporima da Srbija nastavi da se kreće u pravcu demokratsnije i prosperitetnije budućnosti.
- Podstakne konkurisanje OGD van Beograda, koje pokazuju jasnu opredeljenost ka rešavanju problema građana i koje imaju potencijal da povežu lokalne teme i probleme sa kojim se građani suočavaju na lokalnom nivou sa reformskim naporima i inicijativama na nacionalnom nivou.
- Podrži inicijative javnog zagovaranja u kojima je jedna od komponenata snažno učesće građana, a koje su usmerene na povećanje uključivanja građana i zainteresovanih strana u kampanje javnog zagovaranja. Iako Institut za održive zajednice ne propisuje direktno ove aktivnosti, neki od *primera* mogu biti: organizovanje potpisivanja peticija, radionice za buduće lidere, kampanje „od vrata do vrata“, izrada materijala, aktivnosti u zajednicama predvođene volonterima, itd. Snažno podržavamo podnosioc predloga projekata da predlože nove i inovativne načine angažovanja građana, uključujući i korišćenje novih medijskih tehnologija (poput „fejsbuka“ ili „tvitera“, ali i drugih).
- Premosti jaz između krupnih reformskih politika na nacionalnom i problema građana na lokalnom nivou.
- Podrži aktivnosti sa dokazanim potencijalom i integrisanom strategijom odnosa sa javnošću da bi se podstakla vidljivost građanskog društva, i uključio veliki broj građana, državnih službenika, OGD, medija i privatnog sektora u cilju izgradnje zajedničke vizije aktivne i participativne uloge koju ima svaki od njih u demokratskom društvu.
- Podrži inicijative javnog zagovaranja koje identifikuju izazove u postojećim institucijama, sistemima, procedurama, zakonima, ili normama na poljima koja imaju uticaja na kvalitet života građana i koje predlažu set aktivnosti i odgovora koji će rezultirati specifičnim, konkretnim i trajnim poboljšanjima.

KATEGORIJE PROJEKATA JAVNOG ZAGOVARANJA

Institut za održive zajednice identifikovao je tri osnovne tematske kategorije projekata javnog zagovaranja koje će podržati ovim konkursom. Obzirom da Institut za održive zajednice pridaje veliki značaj inovacijama, podstičemo podnosioc predloga projekata da razviju nove ideje i pristupe u okviru navedenih oblasti.

ODGOVORNOST I TRANSPARENTNOST ORGANA VLASTI

- Ovi projekti mogu uključivati napore na uspostavljanju transparentnijih i odgovornijih lokalnih, pokrajinskih i/ili republičkih organa vlasti putem većeg angažovanja OGD u kreiranju, predlaganju, razmatranju i raspravljanju zakonskih rešenja i politika. Institut za održive zajednice je takođe zainteresovan za aktivnosti nadzora funkcionisanja izvršnih organa vlasti i predstavničkih tela na svim nivoima kao načina boljeg informisanja relevantnih OGD i drugih interesnih grupa, uključujući i opštu javnost.
- Ovi projekti se mogu baviti problemom korupcije u javnom sektoru, uključujući promenu mera politike, razvoj efikasnijih mehanizama za implementaciju postojećih zakona, podizanje svesti o problemu, i/ili monitoring aktivnosti izvršnih organa vlasti, poput javne potrošnje i upravljanja državnom imovinom, eliminacijom uzroka korupcije kroz zakone koji uređuju poslovanje, uspostavljanje transparentnih procesa i procedura, pružanje pravnih saveta žrtvama korupcije i promociju etičkog ponašanja državnih službenika.
- Projekti u ovoj kategoriji takođe se mogu baviti izazovima rada sa političkim institucijama, i težiti unapređenju osmišljavanja mehanizama građanske participacije, uticaja građanstva na političke procese i transparentnije, odgovornije demokratske procese koji brže reaguju na njihove potrebe. Ovi projekti moraju biti nestranački i fokusirani na poboljšanja u institucijama i mehanizmima putem kojih građani i OGD učestvuju u upravljanju na lokalnom, regionalnom, ili nacionalnom nivou.

SOCIJALNA I EKONOMSKA PRAVA

- Projekti u ovoj kategoriji mogu biti fokusirani na implementaciju usvojenih zakona kojima se građanima garantuju ekonomska prava, a koje je potrebno sprovesti na različitim nivoima vlasti. Projekti mogu da promovisu prava građana, poput prava na privatnu svojinu i prava na preduzetništvo. Takođe mogu da se bave problemima u ostvarivanju pravičnijih radnih odnosa kroz pitanja poput stvaranja bezbednih uslova rada, diskriminacije na radnom mestu i prava na jednako postupanje. Zaštita potrošača predstavlja još jedno moguće polje za intervenciju, gde bi se između ostalog javno zagovaranje moglo usmeriti na uspostavljanje standarda kvaliteta robe i usluga, kao i na formulisanje politike cena. U ovoj kategoriji, Institut za održive zajednice ima nameru da podrži i sve druge teme kojima se podstiče ekonomska i finansijska stabilnost i koje vode uravnoteženoj distribuciji resursa.
- Projekti u ovoj kategoriji takođe mogu da se bave unapređenjem zadovoljenja prioritarnih potreba građana u domenu socijalnih prava, sa posebnim akcentom na najugroženije kategorije stanovništva, poput penzionera, bolesnika, dece i osoba sa posebnim potrebama, razvojem praktičnih novih metoda zadovoljenja njihovih potreba i unapređenjem društvenog uključivanja tih kategorija. Ovi projekti mogu da se bave izazovima reforme sistema socijalnog staranja, poput uspostavljanja novih institucija i struktura za pomoć ugroženim grupama, deinstitutionalizaciju socijalnih usluga, stalno insistiranje na odgovornosti vlade i uvođenje novih standarda kvaliteta u obezbeđenju socijalnih usluga. Nalaženje inovativnih rešenja u oblasti usluga koje je nekad pružala država, a danas često potpuno zanemarenih, biće uspešnije ukoliko se na njima angažuju OGD u saradnji sa lokalnim vlastima i kada se primene novi modeli koje će biti moguće preneti i u druge sektore i / ili regione i zajednice.

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

- Ovi projekti mogu obuhvatiti sve vrste napora da se zaštiti, obnovi i promoviše ekološko zdravlje Srbije, uključujući čišćenje zagađenih područja, zaštitu ekološki čistih područja, poštovanje međunarodnih konvencija i uspostavljanje odgovornijeg upravljanja zaštitom životne sredine, te donošenje i sprovođenje relevantnih politika. Projekti u ovoj oblasti mogu biti usmereni na javno zagovaranje i trajne promene pravnog sistema ili na jačanje organizacija i uspostavljanje partnerstava koja će nastaviti da služe interesima ekološkog zdravlja i nakon završetka projekta.
- Ovi projekti mogu biti fokusirani na lobiranje za usvajanje i implementaciju zakona i politika iz oblasti zaštite životne okoline, kao i obuke, informisanje i obezbeđenje javnog obrazovanja. Institut za održive zajednice će takođe podržati projekte sa potencijalom za mobilizaciju zajednica i građana da se organizuju, osnivaju koalicije i kampanje protiv zagađenja u svojim sredinama, jačanje politika zaštite životne sredine na lokalnom i nacionalnom nivou, pokazuju ekonomske koristi od aktivnosti zaštite životne sredine i integrišu ekološka pitanja ili prakse u tržišne politike, regulative i aktivnosti.

Predlozi projekata mogu sadržati više od jedne navedene teme. Na primer, projekat može prikazati ekonomsku korist recikliranja, ili kako veća transparentnost rada vlade može dovesti do bolje zaštite socio-ekonomskih uslova za ugrožene grupe.

Institut za održive zajednice podstiče podnosiocima predloga projekata da razmotre načine na koje njihovi predlozi mogu efikasno voditi snaženju i uključivanju ranjivih grupa kao što su Romi, izbeglice, interno raseljena lica, stari, omladina, žene, deca i osobe sa posebnim potrebama.

ZAHTEV ZA PODNOŠENJE PREDLOGA PROJEKATA – OPŠTA PRAVILA

Registracija. Pravo prijavljivanja na ovaj Konkurs imaju samo registrovana udruženja građana i fondacije sa sedištem u Republici Srbiji.

Partnerstvo. Na osnovu stečenog iskustva u upravljanju uspešnim grantovima iz oblasti javnog zagovaranja, želimo da podstaknemo podnosiocima predloga projekata da realizuju svoje projekte, kad god je to moguće, u funkcionalnom partnerstvu sa drugim organizacijama građanskog društva i u saradnji sa drugim relevantnim interesnim grupama. Partneri na projektima učestvuju u sprovođenju projektnih aktivnosti, a troškovi njihovog rada imaju isti tretman, kao i troškovi podnosioca predloga projekta (za detaljnije informacije pogledati Budžetske instrukcije u budžetskom formularu Instituta za održive zajednice). Organizacije koje budu delovale kao zvanični partneri na projektu moraju ispunjavati iste kriterijume kao i organizacija koja podnosi prijavu (registrovani kao udruženje građana i/ili fondacija). Ista organizacija može se pojaviti u ulozi glavnog podnosioca prijave na jednom projektu i kao partner na projektu koji predloži drugi podnosilac projekta, u skladu sa njenim kapacitetima i resursima. Institut za održive zajednice podstiče partnerstva i saradnju sa drugim relevantnim OGD, ili institucijama.

Geografska pokrivenost predloženih aktivnosti. Da bi bile prihvatljive za finansiranje, predložene aktivnosti / troškovi moraju se sprovoditi na teritoriji Republike Srbije. Prekogrančni / međuregionalni projekti mogu biti podržani samo u onim delovima koji se realizuju na teritoriji Republike Srbije, i to ukoliko su strukturisani kao samostalne i koherentne projektne celine.

Vreme trajanja predloženih aktivnosti. Poželjno trajanje predloženih aktivnosti je **12 meseci**. Projekat može trajati kraće od 12 meseci samo ukoliko je ciljeve moguće uspešno ostvariti u predloženom vremenskom roku.

Finansijska sredstva. Institut za održive zajednice namerava nameniti 800,000 USD za ovaj ciklus dodele donacija i planira da finansijski podrži oko 20 projekata. Shodno tome, Institut za održive zajednice očekuje da će konkurencija prilikom procesa selekcije projekata biti jaka, a najviše će biti vrednovani oni predlozi koji se odnose na ključna reformska pitanja, sa velikim potencijalom za postizanje rezultata. Predviđeni iznosi grantova **kretaće se između 25.000 USD i 40.000 USD**, a zavisice od kvaliteta predloženih projekata i kapaciteta podnosilaca za upravljanje tim sredstvima. Postoji mogućnost da grantovi odabrani na ovom Konkursu dobiju produžetak nakon 12 meseci, što će zavisiti od raspoloživih sredstava, pokazanih rezultata, revizije godišnjeg plana rada i odobrenja Instituta za održive zajednice za finansiranje nakon prve godine.

Finansijska sredstva granta koja se traže od Instituta za održive zajednice. Sredstva je moguće koristiti samo za troškove koji su u direktnoj vezi sa aktivnostima projekta. Sredstva nije moguće koristiti za izgradnju, ili kupovinu novih objekata, ili smanjenje tekućeg deficita nastalog tokom prethodnih operacija. Ni jedan grant neće biti dodeljen projektu čiji je isključivi cilj kupovina opreme. Prednost se daje onim predlozima čiji administrativni troškovi ne prelaze 40% (budžetske kategorije 1 do 8) u odnosu na programske troškove (budžetska kategorija 9). Detaljna budžetska uputstva mogu se naći u budžetskom formularu Instituta za održive zajednice.

Minimum 10% učešća u troškovima. Podnosioci predloga projekata moraju obezbediti učešće u troškovima u visini od najmanje 10% sredstava koja se traže od Instituta za održive zajednice, bilo u vidu doprinosa u gotovini, ili nenovčanim sredstvima iz bilo kog izvora koji se ne podržava od strane Vlade SAD. *Finansiranje iz bilo kog drugog izvora vlade SAD (poput drugih programa koje finansira USAID, Program malih grantova Komisije za demokratiju SAD, itd.) NEĆE se smatrati udelom u troškovima.* Institut za održive zajednice ima pozitivan odnos prema predlozima u kojima učešće u troškovima prelazi minimalnih 10%. Udeo u troškovima je doprinos koji može dolaziti iz sredstava vaše organizacije, korišćenja objekata, volonterskog rada/vremena, ili donacija sredstava, ili robe iz drugih sredstava/donatora koji će pomoći u realizaciji vašeg projekta.

EVALUACIJA

Kako bi proces prijavljivanja bio otvoreniji ka OGD sa manje iskustva u izradi predloga projekata javnog zagovaranja, koje su sa druge strane posvećene rešavanju problema građana i imaju potencijal da zadobiju njihovu podršku, Institut za održive zajednice zahteva da podnosioci predloga projekata prvo dostave nacрте predloga projekata zajedno sa procenom budžeta. Ovi nacrti predloga projekata mogu biti napisani na engleskom, ili na srpskom jeziku.

Na osnovu ovih nacрта predloga biće odabrano dvadeset i pet polufinalista koji će biti pozvani na jednodnevnu radionicu – uvod u javno zagovaranje - na kojoj će im biti pružena individualna tehnička pomoć za poboljšanje predloga projekata.

Od polufinalista će, zatim, biti traženo da podnesu konačni predlog projekta i budžet i to isključivo na engleskom jeziku. Prijave će biti procenjene na osnovu utvrđenih parametara za ocenjivanje, u skladu sa programskim ciljevima Inicijative javnog zagovaranja građanskog društva (CSAI).

Proces ocenjivanja predloga projekata će se odvijati po sledećem redosledu:

- Evaluacioni tim Instituta za održive zajednice će proveriti prihvatljivost svakog predloga projekta (Videti detaljan opis zahteva).
- Prihvatljivi nacrti predloga biće predmet razmatranja i evaluacije od strane 3 člana programskog tima Instituta za održive zajednice i nezavisnih stručnjaka u domenu građanskog društva i javnog zagovaranja. Evaluatori će se pobrinuti da prijave ispunjavaju propisane kriterijume i da su relevantne za programske ciljeve CSAI (Videti detaljan opis u daljem tekstu).
- Na osnovu rezultata ove evaluacije biće odabrano dvadeset i pet polufinalista kojima će biti upućen poziv da učestvuju na jednodnevnoj radionici o komponentama i tehnikama javnog zagovaranja. Biće im pružena i pojedinačna tehnička pomoć da bi usavršili svoje predloge projekata.
- Polufinalisti će tada biti zamoljeni da predaju konačni predlog projekta na engleskom jeziku. Uz to, polufinalisti će biti obavezni da prilože sledeća dokumenta: kopiju uverenja o registraciji, pisma preporuke, izjave o partnerstvu (ako postoje) i kopije sporazuma sa drugim donatorima.
- Konačan izbor napraviće izborna komisija, sastavljena od predstavnika USAID i Instituta za održive zajednice.

Okvirni raspored za razmatranje predloga projekata podnetih na ovom konkursu je sledeći:

Raspisivanje konkursa	31. avgust 2009.
Rok za podnošenje predloga	15. oktobar 2009.
Izbor polufinalista	13. novembar 2009.
Obuka polufinalista	18. novembar 2009.
Rok za podnošenje kompletnih predloga	2. decembar 2009.
Okvirni datum objave dodeljenih grantova	23. decembar 2009.

PRIHVATLJIVOST PREDLOGA PROJEKATA

Institut za održive zajednice će proceniti prihvatljivost predloga projekata na osnovu niza kriterijuma. **Organizacija koja ne ispuni ove kriterijume prihvatljivosti NEĆE BITI UZETA U RAZMATRANJE.**

1. Podnosilac predloga projekta je registrovan u Republici Srbiji kao udruženje građana ili fondacija.
2. Nacrt predloga je podnešen na formularima Instituta za održive zajednice, **popunjen na engleskom, ili na srpskom jeziku. (Konačni predlozi projekata moraju biti napisani isključivo na engleskom jeziku.)**
3. Nacrt predloga podnešen u tri primerka **i** na CD.
4. Predlog budžeta izražen u US dolarima.

5. Minimum 10% ukupnog budžeta je udeo u troškovima (doprinos u gotovini i / ili nenovčanim sredstvima) iz izvora koji nije Vlada SAD.

KRITERIJUMI ZA OCENJIVANJE PREDLOGA PROJEKTA

Nacrti predloga projekata koji prođu kontrolu prihvatljivosti biće dalje evaluirani. Odabir uspešnih projekata vršiće se na osnovu sledećih kriterijuma:

1. Tema jasno definisana i relevantna za ciljnu grupu i građansko društvo u Srbiji;
2. Opšti i specifični ciljevi projekta su precizno definisani, razumni i odgovaraju ciljnoj grupi;
3. Projekat vodi konkretnim, realnim i merljivim rezultatima, imaće uticaj i na druge kategorije osim ciljne grupe, čime doprinosi trajnim promenama;
4. Predložene aktivnosti su dobro strukturisane, usklađene sa ciljevima/rezultatima i odgovarajuće lokalnim /regionalnim/nacionalnim okolnostima;
5. Strategija/plan akcije javnog zagovaranja je dobro osmišljen i zasnovan na analizi, sa konkretnim merama i aktivnostima prema svakoj interesnoj grupi;
6. Osmišljena strategija komunikacije usmerena na podizanje svesti javnosti, angažovanje javnosti i dobijanje podrške za stav OGD;
7. Podnosilac predloga projekta uspostavlja jasno prepoznatljive i aktivne koalicije, partnerstva ili na neki drugi način sarađuje sa drugim OGD, organima vlasti, institucijama, poslovnim sektorom i/ili medijima u cilju stvaranja i prezentovanja zajedničkog stava i sprovođenja koordinisanih aktivnosti javnog zagovaranja;
8. Na aktivnostima projekta angažovan je značajan broj građana i /ili članova zajednice;
9. Projekat sadrži jedinstvene i inovativne elemente koji doprinose popularizaciji i celokupnom efektu;
10. Podnosilac prijave poseduje kapacitete za realizaciju predloženog projekta, uključujući i odgovarajući broj zaposlenih koji poseduju potrebnu stručnost;
11. Podnosilac prijave je ilustrovaio iskustvo u javnom zagovaranju konkretnim uspešnim primerima;
12. Podnosilac prijave ima stabilne i dovoljne izvore finansiranja;
13. Predloženi budžet je isplativ, odnos između administrativnih i programskih troškova je adekvatan; obezbeđen je minimum 10% sredstava za učešće.

POSTUPAK PODNOŠENJA PREDLOGA PROJEKATA

Od podnosioca predloga projekata se zahteva da dostave **Nacrt narativnog predloga projekta na prijavnom formularu i Predlog budžeta na Budžetskom formularu Instituta za održive zajednice**. Predlozi moraju biti napisani ili na engleskom ili srpskom jeziku, kompletno popunjeni u skladu sa datim uputstvima. Prijave moraju sadržati po tri primerka sve potrebne dokumentacije i elektronsku kopiju formulara za prijavu na CD. Elektronske kopije prijave moraju biti snimljene u sledećem formatu: a) narativni predlog u MS Wordu (**.doc isključivo**); b) Budžet u MS Excelu (**.xls**). Ukoliko radite kompresiju dokumenata, molimo Vas da koristite isključivo [ZIP](#) format.

Sve prijave moraju se podnositi u jednoj koverti. Na koverti mora biti naznačen naziv Konkursa kako je dato u velikom okviru u daljem tekstu. Na poleđini mora biti naznačeno ime podnosioca predloga projekta. Predlozi projekata moraju biti poslani poštom, ili lično doneti na dole navedenu

adresu. Prijave poslate faksom ili e-mailom neće biti prihvaćene. Institut za održive zajednice ne vraća podnete predloge projekata.

BELEŠKA: Materijal za predlog projekta može se preuzeti na:

<http://www.iscserbia.org/news/> ili <http://www.iscserbia.org/serbian/news/>

Za dodatne informacije o Institutu za održive zajednice, vidi: <http://www.iscvt.org>

Institut za održive zajednice pružiće određenu tehničku pomoć podnosiocima, u razvoju njihovih predloga projekata. ISC će održati sastanke u cilju pružanja ove podrške podnosiocima predloga projekata, kako bi lakše razumeli administrativne i programske zahteve konkursa. Informativne sastanke o izradi predloga projekata Institut za održive zajednice održaće u četiri grada u Srbiji. Raspored ovih sastanaka će uskoro biti objavljen.

Ukoliko imate bilo kakva pitanja koja se odnose na Prijavu, pošaljite e-mail na isc@iscserbia.org.
Telefonske pozive nećemo primiti.

ROK ZA PRIJEM PREDLOGA PROJEKATA: 15. oktobar 2009. godine u 16:00h. Prijave primljene nakon ovog datuma neće biti uzete u razmatranje.

Prijave moraju biti poslate poštom, ili lično donete na dole navedenu adresu:

Predmet: AP RFA Avgust 2009

Institut za održive zajednice
Kneginje Zorke 96, III sprat, stan # 7
11 000 Beograd, Srbija

Kancelarija Instituta za održive zajednice otvorena je od ponedjeljka do petka od 9.00 do 17.00 h.

Tel: (+381 11) 3830 960